

Veiledning til eksperter ved vurdering av søknader

Kommersialiseringssprosjekt - Verifisering

Innhold:

Om søknadsbehandlingen	2
Veiledning vurderingskriteriene	3
Forventninger til søknadsvurderingene	5

Om søknadsbehandlingen

Formålet med Forskningsrådets kommersialiseringsstøtte er å bidra til å ta offentlig finansiert forskning i bruk gjennom økt kommersiell utnyttelse og/eller samfunnsinnovasjon.

Formålet med verifiseringsstøtte er å modne og validere nye teknologier fra laboratoriet til relevante anvendelsesmiljøer. Et verifiseringsprosjekt skal redusere teknologisk og markedsmessig usikkerhet i prosjektet. Målet ved sluttført verifiseringsprosjekt er at de mest kritiske spørsmål og usikkerheter er avklart slik at neste steg i kommersialiseringsprosessen blir utløst.

For å kvalifisere for støtte, må prosjektet være basert på forskningsresultater fra offentlig finansiert forskning ved godkjente forskningsorganisasjoner. I tillegg må prosjektet representere et teknologisk gjennombrudd eller betydelige forbedringer sammenlignet med eksisterende kunnskap eller "state-of-the-art". Det skal ha potensial til å danne grunnlaget for nye produkter, prosesser eller tjenester i et marked.

Utlysningen retter seg mot en avgrenset gruppe søkere, og primært mot nye prosjekter som ikke har mottatt kommersialiseringsstøtte fra Forskningsrådet tidligere. Følgende unntak gjelder for dette:

- prosjekter som har mottatt kvalifiseringsstøtte tidligere
- prosjekter som har mottatt verifiseringsstøtte tidligere og kan vise til god progresjon, men hvor det er behov for ytterligere verifisering utover foregående verifiseringsprosjektet.

En ny søknad om verifiseringsprosjekt vurderes opp mot tidligere innvilget verifiseringsprosjekt og hvorvidt en videre finansiering anses berettiget.

Utlysningen er åpen for alle tematiske områder, og prosjektet kan være på TRL-nivå 2–7 (Technology Readiness Level), i tråd med skalaen som benyttes i EU.

Se gjerne mer informasjon i lenker til årets utlysning og til nettside med informasjon:

- [Utlysningen av verifiseringsprosjekt 2025](#)
- [Nettside med informasjon om kommersialiseringsprosjekt](#)

Utlysningen har løpende mottak og behandling av søknader. Porteføljestyret vil fatte periodevis vedtak, og det vil bli gitt svar på søknaden så raskt som mulig.

Om ekspertenes vurdering

Søknadene vurderes individuelt av eksperter. Ekspertene inngår avtale med Forskningsrådet om å gjøre vurderinger for Forskningsrådet, og erklærer habilitet for hver enkelt søknad som vurderes. Dokumentet "[Habilitet i søknadsbehandlingen](#)" gir mer informasjon.

Vurderingene sendes inn via «Mitt nettsted» hos Forskningsrådet. Ekspertene har 1-2 uker til å vurdere søknaden. Det vil bli beregnet en gjennomsnittskarakter for hver enkelt søknad. Vurderingen, i anonymisert form, vil bli delt med søker for å synliggjøre søknadens styrker og svakheter.

Dersom en ekspert har begrenset kapasitet og ønsker et begrenset omfang av søknader i en periode, gi gjerne beskjed om dette når du får henvendelse om å vurdere søknader.

Slik foregår søknadsbehandlingen: (jfr utlysningsteksten)

«Søknader vurderes av eksterne eksperter etter kriteriene "Forskning og innovasjon", "Virkninger og effekter" og "Gjennomføring". Søknader med gjennomsnittskarakterer 5,0 eller høyere anses som støtteverdige. Søknadene rangeres og innstilles basert på hovedkarakter.

Ved karakterlikhet blir prosjekter som er mest bærekraftig med hensyn til effekter på klima, miljø og samfunn, prioritert. Derest, ved karakterlikhet, innstilles prosjekter som samlet sett gir spredning på nærings-, tema- og utfordringsområder, og på forskningsinstitusjoner og regioner. Forskningsrådets generelle policy for tildeling av midler legges også til grunn, inkludert god kjønnsbalanse med hensyn til prosjektleder blant søknader med lik kvalitetsvurdering.

Porteføljestyret for innovasjon vil fatte periodevise vedtak. Dette innebærer at søknader som er ferdigbehandlet på tidspunkter hvor porteføljestyrets fatter vedtak, vil konkurrere med hverandre.

Søknader som har fått avslag i løpet av de siste 12 månedene, og som sendes inn på nytt uten vesentlige endringer, vil beholde de opprinnelige ekspertvurderte karakterer fra forrige vurdering. Endringer som vurderes å kunne påvirke ekspertenes forrige vurdering, anses som vesentlige. Mindre justeringer, som for eksempel endring av datoer, anses ikke som vesentlige.»

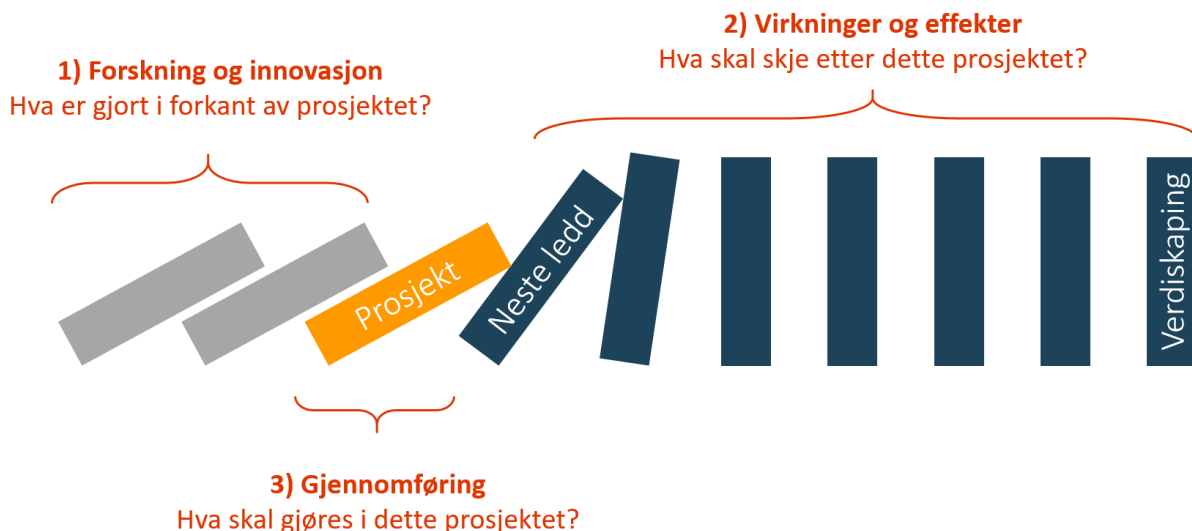
Veiledning vurderingskriteriene

Ekspertene vurderer den enkelte søknad på grunnlag av innholdet i søknadsskjemaet og godkjente vedlegg. Det er ditt faglige skjønn, basert på din faglige bakgrunn, erfaring, bransje- og markedsforståelse, som skal ligge til grunn for vurderingene. Informasjon som eventuelt kommer fram kun via lenker i søknaden er ikke en del av prosjektbeskrivelsen og skal ikke tillegges vekt i din vurdering. Er det informasjon du savner, kan du påpeke det i vurderingen din.

Søknadene vurderes i lys av formålet med utlysningen og etter disse kriteriene: 1) Forskning og innovasjon, 2) Virkninger og effekter og 3) Gjennomføring. Det skal settes karakter på hvert kriterium og karakterene skal begrunnes. Vurderingskriteriene skal bedømmes etter følgende karakterskala:

7	Fremragende	Svarer særdeles godt på kriteriet. Den har ingen vesentlige mangler.
6	Svært godt	Svarer svært godt på kriteriet. Den har få og uvesentlige mangler.
5	Meget godt	Svarer meget godt på kriteriet. Den har noen få mangler.
4	Godt	Svarer godt på kriteriet. Den har en god del mangler.
3	Mindre godt	Svarer på deler av kriteriet. Den har vesentlige mangler.
2	Svakt	Svarer ikke tilfredsstillende på kriteriet. Den har alvorlige svakheter.
1	Dårlig	Svarer ikke på kriteriet/kan ikke vurderes fordi den er ufullstendig/mangler viktig info.

Søknadene må være tydelige på hva som er gjort i forkant av prosjektet, hva som skal gjøres i prosjektet og hva som skal skje etter at dette prosjektet er avsluttet. Dette gjenspeiles i vurderingskriteriene og kan illustreres som dominobrikker. I kriterium 1 vurderes hvorvidt prosjektet har et godt utgangspunkt. I kriterium 2 vurderes hvorvidt dette er kommersielt interessant og kan bidra til verdiskaping. I kriterium 3 vurderes hvorvidt det som skal gjøres i prosjektet vil bidra til å utløse neste ledd i kommersialiseringsprosessen.

1) Forskning og innovasjon

Her vurderes utgangspunktet for søknaden og hva som er gjort i forkant av prosjektet.

i. Forskningsresultater:

- I hvilken grad er forskningsgrunnlaget tilstrekkelig redegjort for, herunder hvem som står bak forskningen og hvordan det har utspring fra en offentlig finansiert forskningsorganisasjon?
- Hva er nytt, hvorfor er forskningen interessant og hvor på TRL-skala befinner prosjektet seg?

ii. Innovasjonsgrad:

- I hvilken grad er behovet eller problemet som skal løses på en ny eller bedre måte beskrevet, og hva er forskjellig i forhold til eksisterende løsninger (state-of-the-art)?

Hva kan være mangler for dette kriteriet?

For dette kriteriet kan det være flere typer mangler, for eksempel manglende:

- redegjørelse av konkrete forskningsresultater
- kjennskap til «state-of-art» og potensielle kunders behovssituasjon
- beskrivelse av hvordan produktet/prosessen/tjenesten representerer signifikante forbedringer i forhold til det som finnes i dag.
- dokumentasjon (f.eks. henvisninger til påstander fra potensielle kunder)

2) Virkninger og effekter

Her vurderes den langsiktige planen og hva som skal skje etter prosjektet.

i. Markedsinnsikt og bruksområder:

- I hvilken grad er det tilstrekkelig redegjort for markedsinnsikt, bruksområder og hvorfor resultatene er kommersielt interessante? I hvilken grad viser søker til dialog med relevante aktører?
- I hvilken grad identifiseres og beskrives konkurransebildet?

- ii. Gjennomføringsstrategi:
 - I hvilken grad er hovedtrekkene i hva som skal skje etter dette prosjektet redegjort for, herunder hypoteser som adresserer strategivalg, utfordringer, risiko og rettigheter, forventede inntekter og investerings- og bemanningsbehov?
- iii. Samfunnsnytte og bærekraft:
 - I hvilken grad beskrives viktige samfunnsutfordringer som prosjektet vil kunne bidra til å løse?

Hva kan være mangler for dette kriteriet?

For dette kriteriet kan det være flere typer mangler, for eksempel manglende:

- realistisk markeds- og verdikjedeforståelse
- beskrivelse av potensielle kundesegmenter og behovssituasjon
- praktisk realiseringsstrategi og risikoanalyse
- beregning av markedsstørrelser og inntektsmuligheter basert på realistiske forutsetninger
- beskrivelse av fremtidig investerings- og ressursbehov
- oppstilling av bærekraftmål uten redegjørelse på hvordan prosjektet vil bidra til å nå disse
- dokumentasjon (f.eks. innledende dialog med potensielle kunder/relevante markedsaktører)

3) Gjennomføring

Her vurderes den kortsiktige planen og hva som skal utføres i prosjektet for å utløse neste fase.

- i. Prosjektplan:
 - I hvilken grad redegjør prosjektet for hva som skal gjøres, hvorfor aktivitetene er viktig, hva som ansees som suksessfullt utfall og hva resultatene vil utløse?
 - I hvilken grad presenterer prosjektet en realistisk gjennomføringsplan med målbare milepæler og tilhørende aktiviteter?
- ii. Ledelse, gruppe og ekspertise:
 - I hvilken grad har prosjektet tilgang til nødvendige ressurser og ekspertise til å gjennomføre prosjektet?
 - I hvilken grad finnes det en plan for å involvere relevante eksterne aktører (investorer, partnere, kunder, interessenter, mentorer, samfunnsaktører, osv.)?
- iii. Budsjett:
 - I hvilken grad er budsjett og finansieringsplaner realistiske, kostnadseffektive og tydelig forankret i prosjektets planer og ressursbehov?

Hva kan være mangler for dette kriteriet?

For dette kriteriet kan det være flere typer mangler, for eksempel at;

- det er uklart hva som skal oppnås ved prosjektslutt/fremskaffes for å utløse neste fase
- prosjektplanen legger opp til svak involvering/forankring hos, relevante markedsaktører
- milepæler er ikke målbare eller forankret opp mot beslutningskritiske momenter
- prosjektteam er ikke i tilstrekkelig grad dedikert eller mangler kritisk kompetanse
- planlagt bruk av støtten er lite kostnadseffektivt

Forventninger til søknadsvurderingene

Norges forskningsråd foretar en omfattende behandling av alle søknader. Vurderingene som utføres av eksterne eksperter er et svært viktig ledd i søknadsbehandlingen, og vil i etterkant deles med søkerne i anonymisert form for å bidra til læring.

Det er viktig at informasjon om mangler i søknaden påpekes i kommentarfeltene tilhørende de ulike kriteriene. Det skal settes karakter på hvert kriterium ut fra hvor godt søknaden svarer på hovedspørsmålet til kriteriet og på de ulike underpunktene. Dersom en svakhet eller uklarhet gjør at karakteren trekkes ned, så skal det begrunnes hvorfor dette er en mangel og hvor betydelig den er. Gode karakterer skal også begrunnes med henvisninger til innholdet i søknaden. Det må være en tydelig logikk mellom begrunnelse, karakter og beskrivelsen av karakterskalaen.

Mangler og uklarheter som trekkes frem i kommentarfeltene danner grunnlaget for;

- 1) hva som må utbedres i en ny søknad ved et ev. avslag, eller
- 2) hva som må utdypes i revidert søknad før prosjektet kan starte, ved en ev. bevilgning

Selve vurderingsprosessen er ment å representere en egenverdi for søker, uavhengig om prosjektet får finansiell støtte eller ikke. Den enkelte ekspert sine vurderinger og tilbakemeldinger er ikke å anse som fasitsvar, men er ment å gi søker innsikt i hva de har lyktes med å kommunisere og hvordan prosjektet oppfattes fra et kommersielt- og markedsperspektiv. I kommentarfeltene tilhørende de ulike kriteriene oppfordres det derfor i tillegg å skrive;

- forslag til kritiske spørsmål som søkere bør undersøke nærmere
- forslag til potensielle partnere, mentorer og konkurrenter de bør holde et øye med
- gode råd knyttet til det spesifikke markedet, ev. planlagte prosjektaktiviteter

For at tilbakemeldingen til søker skal bli så god som mulig, ber vi deg forholde deg til følgende prinsipper når du skal begrunne dine karakterer:

- Karakteren skal begrunnes med tekst som er klart knyttet til det som etterspørres i kriteriet
- Bruk nøytralt, analytisk og entydig språk. Skriv tilbakemeldingen på norsk, dansk, svensk eller engelsk.
- Bruk grammatisk korrekte, fullstendige og klare setninger uten fagspråk, spesielle termer og forkortelser.
- Unngå å ta forbehold om egen kompetanse, og påstander om at søknaden ikke er troverdig.
- Unngå å referere til personers alder, nasjonalitet, kjønn, eller andre personlige forhold.
- Unngå å sammenligne med eller referere til andre søknader du har til vurdering eller har vurdert tidligere.
- Bruk et objektivt språk og unngå nedlatende eller kritiske kommentarer om prosjektleder, forskningen og utviklingen som foreslås, eller fagfeltene som søknaden handler om.
- Dobbeltsjekk at kommentarene dine samsvarer med karakteren, ref. beskrivelsen karakterskalaen.

Følger du disse prinsippene vil tilbakemeldingene til søker være konstruktive, uavhengig av om søknaden får høye eller lave karakterer.